

Bijlage 2: Interactieve beleidsvorming MoMo

- In augustus 2007 is een projectplan MoMo vastgesteld;
- Er is bureauonderzoek gedaan naar het internationale monumentenbeleid. Het monumentenbeleid in Europa en Amerika is daarbij geanalyseerd. Ook zijn er studiereizen gemaakt naar Groot-Brittannië, Ierland, Nord-Rhein Westfalen, Berlijn, Thüringen en Parijs.
- Op 19 december 2007 vond de Kick Off MoMo plaats. Op deze brede publieksbijeenkomst werd het officiële startsein gegeven voor het project MoMo;
- In februari 2008 zijn vijf werkgroepen van start gegaan. Het betrof de MoMo-werkgroepen Kwaliteitszorg, Instrumentarium, Ruimtelijke Ordening, Financiën en Bestuurlijke Verhoudingen. Deze werkgroepen waren breed samengesteld met 47 vertegenwoordigers van 15 verschillende organisaties uit het veld. De werkgroepen kregen een opdracht en een set vragen mee. In de zomer 2008 hebben de MoMo-werkgroepen hun eindadviezen opgeleverd aan de projectgroep MoMo;
- Vanaf januari 2008 zijn diverse onderzoeken gestart in het kader van MoMo. Het betreft de volgende onderzoeken:
  - Totstandkoming Monumentenwet 1988 (OCW)
  - Evaluatie van het Brim (bureau BMC)
  - Enquête onder monumenteneigenaren (bureau Intomart)
  - Verdrag van Granada (OCW)
  - Onderzoek naar de prijsontwikkeling van woonhuismonumenten (UvA i.s.m. NVM)
  - Onderzoek naar monumentenambtenaren in kleine gemeenten, MoMo en de mens (Hogeschool Larenstein);
  - Onderzoek naar exploitatieregeling;
  - Onderzoek naar de effectiviteit van fiscale maatregelen.
- Op basis van de adviezen van de werkgroepen en de resultaten van de onderzoeken is in het najaar 2008 een Visiedocument opgesteld, waarin de hoofdlijnen van het nieuwe monumentenstelsel staan beschreven. Op 27 november 2008 zijn de plannen voor het nieuwe monumentenstelsel aan het veld gepresenteerd. Een week later is het Visiedocument verstuurd naar 39 organisaties, met het verzoek om een reactie te geven op de plannen.
- Eind januari 2009 sloot de reactietermijn. In totaal zijn er 70 reacties op het Visiedocument binnengekomen.
- Begin februari is er door CLUE, het kennisinstituut op het gebied van erfgoed van de VU, een expertmeeting georganiseerd. Vanuit diverse wetenschappelijke disciplines (cultuurhistorie, Ruimtelijke Ordening, governance, financiën, ruimtelijk ontwerp) waren 40 wetenschappers uitgenodigd om hun reactie te geven op het Visiedocument. Het doel van deze bijeenkomst was het maken van een wetenschappelijke toets op de MoMo-plannen. Al in een eerder stadium werden wetenschappers betrokken bij de beleidsvorming: in september 2008 hebben 6 hoogleraren geadviseerd over de grote lijnen van het monumentenbeleid.
- Alle reacties zijn geanalyseerd en verwerkt. Deze beleidsbrief is samengesteld op basis van de adviezen van de MoMo-werkgroepen, de resultaten van de onderzoeken, de resultaten van de expertmeeting en de 70 reacties uit het veld.
- Tot slot krijgen alle 70 briefschrijvers de beleidsbrief toegestuurd met een begeleidend schrijven.